Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Relance-initiatieven in het kader van de digitale transformatie van de cultuursector: 'doelgericht digitaal transformeren' (VV072) en 'koppeling databanken en betere informatiedoorstroming' (VV129)

In het kader van de relancemaatregelen, wenst de Vlaamse Regering de digitale transformatie van de cultuursector te stimuleren. Belangrijke projecten die aan deze doelstelling bijdragen zijn 'doelgericht digitaal transformeren' (VV72) en 'koppeling databanken en betere informatiedoorstroming' (VV129).

Deze nota combineert twee projecten: In eerste instantie wordt er een aanpak voorgesteld voor de operationalisering van het project 'doelgericht digitaal transformeren'. Dit project zal een belangrijke impuls voor de cultuursector betekenen op het gebied van een datagedreven aanpak. Deze investering om tot een geïntegreerd ecosysteem te komen is nodig om de gebruikerservaring te optimaliseren Anderzijds worden de stappen beschreven om de conceptuele data-architectuur voor de cultuursector op punt te stellen (koppeling databanken en betere informatiedoorstroming).

Met deze nota vraag ik bevestiging aan de Vlaamse Regering van de eerdere principiële goedkeuring van 'doelgericht digitaal transformeren' in het kader van het Relanceplan van de Vlaamse Regering "Vlaamse Veerkracht". Op 7 mei jl. hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de uitvoering van de businesscase om de projectaanpak uit te tekenen. Ik leg nu de resultaten voor en vraag de nodige middelen ter herverdelen voor de noodzakelijke investeringen om het projectplan uit te voeren.

Wat 'koppeling databanken en betere informatiedoorstroming' betreft vraag ik de nodige middelen te voorzien om samen met Digitaal Vlaanderen in 2022 de conceptuele data-architectuur op punt te stellen.

1. SITUERING

A. PROBLEMATIEK

De digitalisering van de cultuursector is als aandachtspunt opgenomen in het Vlaamse Regeerakkoord 2019-2024. Om een invulling te geven aan deze doelstelling werkt het departement CJM sinds 2020 samen met Digitaal Vlaanderen een aanpak uit voor de digitale transformatie van de cultuursector. Het beleidskader geeft aan hoe om te gaan met de uitdagingen en effecten die digitale technologie aan de cultuursector stelt en schetst een visie op hoe het bewaren, verspreiden en voor een breed publiek beschikbaar maken van culturele content kan worden gestimuleerd in een omgeving die onder invloed van nieuwe technologieën digitaliseert. Het optimaliseren van de gebruikerservaring is de einddoelstelling waarbij het beleid in eerste instantie focust op de onderliggende voorwaarde, namelijk de creatie van een open cultureel ecosysteem. Het beleidskader met betrekking tot de digitale transformatie van de cultuursector heeft m.a.w. als doelstelling om maatschappelijke meerwaarde te creëren door het stimuleren van digitale innovatie.

Om voor deze uitdagingen een concrete aanpak te formuleren is er nood aan een algemeen strategisch kader. Dit wordt vanuit een samenwerking tussen het departement CJM en Digitaal Vlaanderen opgesteld. Het project 'koppeling databanken en betere informatiedoorstroming' focust op het conceptuele kader, het project 'doelgericht digitaal transformeren' draagt in belangrijke mate bij aan de operationalisering van dit kader.

B. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Deze nota geeft invulling aan de volgende beleidsdoelstellingen zoals vermeld in de volgende bronnen:

- Het regeerakkoord 2019-2024:

  De *digitalisering van de cultuursector blijft een aandachtspunt. Daartoe verlengen we de opdracht van Publiq en VIAA. We voeren een éénduidig beleid dat versnippering tegengaat, meerwaarde biedt aan de cultuuraanbieder- en gebruiker en werkt in een gezond businessmodel". (regeerakkoord p. 173)*

- De beleidsnota Cultuur:

  SD D.3. Stimuleren van een performantere digitale culturele sector OD D.3.1. Digitale innovatie stimuleren via samenwerking, kruisbestuiving en professionalisering Digitale transformatie impliceert een *complete verandering van cultuurproductie (over creatie en verspreiding tot consumptie). Om de voordelen van digitalisering optimaal te benutten, moeten culturele organisaties continu innoveren, en daarbij de behoeften van gebruikers vooropstellen. Digitale culturele content moet vindbaar zijn en efficiënt worden beheerd. Daarnaast roept digitalisering ook nieuwe ethische vraagstukken op. Om de gedeelde uitdagingen aan te kunnen gaan, zal ik ervoor zorgen dat cultuur meegenomen wordt in het geïntegreerd plan voor de verdere digitalisering in Vlaanderen (RA, p. 45). Ik geef mijn administratie de opdracht om strategisch beleid rond de digitale transformatie van de cultuursector i.s.m. VIAA, publiq en Cultuurconnect te operationaliseren (RA, p. 128) en daarbij initiatieven te ontwikkelen met een concrete en meetbare output en maatschappelijke meerwaarde. Ik wil hierbij een balans zoeken tussen korte en middellange termijn acties binnen de werven 'digitale infrastructuur', 'digitale content',*

'digitale innovatie' en 'digitale competenties' om zo tijdens deze regeerperiode stappen vooruit te zetten. (beleidsnota Cultuur p. 27)

- Het relanceplan van de Vlaamse Regering, Vlaamse veerkracht:

Over alle cultuuractoren *heen zal in samenwerking met de private markt een reservatie- en ticketingplatform worden uitgewerkt.. (Relanceplan Vlaamse Regering, p. 19)*

Samen met Digitaal Vlaanderen ging het departement CJM aan de slag om de focus die in het relanceplan gelegd werd te verbreden. Als resultaat van deze oefening verschoof de kern van het project naar het opzetten en operationaliseren van een uitwisselingsplatform waarop de cultuurproducenten data op een gestructureerde manier aanleveren en waarbij cultuurparticipanten op een gestandaardiseerde manier gegevens over cultuurproducten en tickets kunnen raadplegen. Het beschikbaar zijn van data is een conditio sine qua non voor het uitbouwen van de volgende stap waarbij innovatieve diensten op basis van data-analyses kunnen worden aangeboden.

C. BELEIDSCONTEXT, VORIGE BESLISSINGEN EN ANALYSERAPPORT

De beleidsdoelstellingen worden geconcretiseerd in een digitaal transformatietraject voor de culturele sector dat verder bouwt op en uitvoering geeft aan de visienota 'een Vlaams cultuurbeleid in het digitale tijdperk' (2017).

In samenwerking met Digitaal Vlaanderen werden vanaf 2020 de doelstellingen van de 'digitale transformatie van de culturele sector' verduidelijkt en verfijnd. Dit leidde tot een algemeen kader dat op strategische doelstellingen gebaseerd is. Dit kader wordt in 2021 en 2022 geconcretiseerd in onder meer afspraken over een data-architectuur en de aansturing ervan. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de principes van Vlaanderen Radicaal Digitaal. Het project 'koppeling databanken en betere informatiedoorstroming' zal dit kader in 2022 op punt stellen. Een belangrijke pijler in het algemene kader is datagedreven dienstverlening.

Vanuit het relanceplan werd het initiatief 'Ticketing- en reservatiesysteem' -hierna 'doelgericht digitaal transformeren' genoemd'- naar voor geschoven als prioritair uit te werken. Dit project is een eerste belangrijke stap in de operationalisering van de digitale transformatie. Door de brede waaier van het culturele aanbod te verbinden met geïnteresseerde cultuurparticipanten wordt de cultuurparticipatie verhoogd en een impuls gegeven aan een datagedreven beleid.. Data is immers de grondstof voor de digitale transformatie. Standaardisering zorgt ervoor dat data kunnen stromen. Door het werken met standaarden voor de digitale gegevensontsluiting wordt de informatie voor alle partijen toegankelijk en wordt het hergebruik van data geoptimaliseerd.

Om een digitale transformatie mogelijk te maken moeten de burgers hier klaar voor zijn. Algemeen wordt aangenomen dat je een transformatie project maar kan starten indien er 10% tot 15 % mensen effectief promotors zijn van het verhaal. Rapporten zoals de Digimeter tonen aan dat Vlaanderen op een kantelpunt aanbeland is, nu er 19% early adopters zijn. De ondervraagden geven o.a. dat een geïntegreerde ervaring erg belangrijk is. Daarnaast is ook het opbouwen van vertrouwen erg belangrijk. De eerste sectoren die op digitale transformatie inzetten zijn de overheids- en de mediasector. Voor de overheid betekent dit dat de burger vindt dat de informatie te zeer verspreid zit, men wil het in één keer, liefst opgedeeld in levensgebeurtenissen. Een antwoord hierop bestaat uit een interoperabel ecosysteem dat verschillende databronnen verbindt en wat de gebruikerservaring verbetert. Aansluitend op de ervaringen in deze sectoren is het inzetten op digitale transformatie van de cultuursector een logische stap. De projecten die in deze nota beschreven worden zijn daarvoor een katalysator.

Onderzoek geeft aan dat er een meerwaarde ontstaat voor de burger via nieuwe diensten die gerealiseerd worden vanuit diverse bronnen. Online is uitgegroeid tot het belangrijkste medium voor de verkoop van tickets in de cultuursector. Individuele aanbieders zullen er echter vaak niet in slagen om hun (potentiële) klanten hierin de beste service te geven. Zij beschikken immers vaak over onvoldoende resources en competenties en de beschikbare data zijn beperkt en van lage kwaliteit[1]. Daardoor blijft de burger verstoken van minstens twee zaken:

1. Een optimale gebruikservaring

Een goede digitale service is meer dan een mooie website. Online Travel Agencies (OTA) zoals Booking.com tonen aan wat de meerwaarde van een professioneel collectief platform kan zijn voor een sector. Zij fungeren als intermediairs tussen aanbieders en eindgebruikers. Hun meerwaarde ligt precies in het centraal plaatsen van de eindgebruiker en die een optimale gebruikservaring te geven op een manier waarop hotels het nooit hebben gedaan/gekund.

De markt bewijst dat deze OTA's een meerwaarde zijn voor de eindgebruiker: in 2019 hadden zij al een marktaandeel van 30% in de Europese hotelsector[2]. De cultuursector beschikt niet over een degelijk collectief platform. Het initiatief overlaten aan private spelers brengt echter grote risico's mee zoals lock-ineffecten en steeds hogere marges die weglekken uit het ecosysteem.

2. Aanbevelingen voor nieuw aanbod

Het samenbrengen van culturele diensten of producten op een centrale plaats biedt ook als voordeel voor de eindgebruiker dat nieuwe/extra producten kunnen aangeraden worden die aansluiten bij zijn profiel, zoekgedrag of aankoopgedrag, zonder vast te zitten in de silo's van individuele aanbieders. Op die manier verhoogt de relevantie van wat aangeboden wordt en kan de participant nieuwe dingen ontdekken.

2. INHOUD

D. VISIE OP DOELGERICHT DIGITAAL TRANSFORMEREN

DOELSTELLINGEN

Dit project draagt bij aan :

- Optimaliseren van de gebruikerservaring
- Verhogen van de digitale participatie
- Ondersteunen van de digitale transformatie van het cultuur ecosysteem
- Verbinden van verschillende initiatieven binnen de culturele sector in een netwerk
- Gedecentraliseerd databeheer en opzet voor doorgedreven data-analyses
-
- Het opzetten van een open systeem waar in een volgende fase ook spelers uit andere sectoren (private organisaties, toerisme,...) kunnen op aansluiten.

[1] Bron: Onderzoek naar een benchmarking en marketingtool voor de cultuursector
[2] Bron: European Hotel Distribution Study 2020

Bovendien beantwoordt het project aan meerdere beleidsdoelstellingen zoals opgenomen in het ondernemingsplan van het departement CJM:

- Stimuleren van een performantere digitale culturele sector
- Digitale innovatie stimuleren via samenwerking, kruisbestuiving en professionalisering
- Bijdragen aan de ontwikkeling van een kwalitatief, divers en toegankelijk cultuurlandschap
- Dialoog met het werkveld opzetten in functie van beleidsontwikkeling (relatie met intermediairen)
- Bouwen aan kwalitatieve systemen voor data-analyse en monitoring
- Het opnemen van een regierol door de overheid

De beste manier om de uitdagingen aan te gaan en het potentieel van digitale innovatie te realiseren is via het opzetten van een ecosysteem waarin alle partijen samenwerken om de gezamenlijke doelen te realiseren.
Met dit project krijgt dit ecosysteem vorm en worden volgende aspecten realiseren:

- het aanbieden en promoten van activiteiten
- door het werken met standaarden de activiteiten in een bredere context toegankelijk maken en zo een breder publiek bereiken
- het verlagen van de administratieve lasten voor alle partijen, zowel de overheden als de aanbieders, door het werken met standaarden voor het aanleveren van activiteitendata voor rapporteringen en het eenmalig ingeven van deze data (only once principe) van waaruit de data kan uitgewisseld worden met andere applicaties en systemen
- inzichten geven in de publieken en beter inspelen op publieken met behulp van een cultureel profiel waar data van participanten wordt bijgehouden, gecombineerd met de data van de transacties m.b.t. hun activiteiten
- beter inspelen op het publiek en het publiek beter bedienen (via suggesties, alternatieven)
- toegang tot data van eigen activiteiten, participanten en hun transacties via een uitwisselingsplatform.
- mogelijkheden tot curatie en data-analyse als dienstverlening, voor aanbieders
- leerplatformen ter beschikking stellen van de aanbieders en op die manier de digitale maturiteit verhogen

Partners die mee instappen in het ecosysteem hebben een strategische impact en gedeelde verantwoordelijkheid via de governance van het uitwisselingsplatform, waar ze mee de ontwikkeling en koers ervan bepalen. Het werken binnen een ecosysteem houdt een wijziging in van de huidige manier van werken en veronderstelt een investering van alle partners.

PROJECTOMSCHRIJVING

Dit project vertrekt vanuit de ambitie om de gebruikerservaring te verbeteren. Op basis van de eerdere vergelijking van de culturele sector met de toeristische kan gesteld worden dat voor de cultuursector een inhaalslag te maken is. Het project doelgericht digitaal transformeren wil dit kader mee helpen ontwikkelen. Een focus op B2B is nodig om de gewenste meerwaarde B2C te realiseren. Deze aanpak zorgt er eveneens voor dat de marktbetrokkenheid kan verhogen en er op die manier producten ontwikkeld kunnen worden die de cultuurparticipant ten goede komen of die het mogelijk maken om moeilijk te bereiken doelgroepen te bereiken
Het project 'doelgericht digitaal transformeren' wil de brede waaier van het culturele aanbod verbinden met geïnteresseerde cultuurparticipanten om zo de cultuurparticipatie te verhogen en een impuls te geven aan een datagedreven beleid. De focus ligt hierbij op gegevensontsluiting via standaarden. Het project stimuleert op deze manier de digitale innovatie door middel van samenwerking en verbreding. Tevens worden open innovatie en marktbetrokkenheid gestimuleerd. Verschillende organisaties kunnen namelijk in dit uitwisselingsnetwerk verenigd

worden: o.a. organisaties die het culturele aanbod kenbaar maken, actoren die zich met publieksonderzoek en participatie bezighouden en de beleidsmonitoring. De culturele beleving wordt op een nieuwe manier georganiseerd waarbij vraag en aanbod worden verbonden. Uitbreiding naar andere sectoren zoals private en toeristische organisaties kan een verdere impuls zijn voor innovatie.

Standaardisering zorgt ervoor dat data kunnen stromen. Door het werken met standaarden voor de digitale gegevensontsluiting wordt de informatie voor alle partijen toegankelijk en wordt het hergebruik van data geoptimaliseerd. Een digitale basisinfrastructuur maakt het mogelijk dat data over verschillende organisaties wordt verbonden met elkaar. Waar mogelijk worden bestaande bouwblokken versterkt en ingezet voor het volledige ecosysteem, waar nodig worden nieuwe bouwblokken toegevoegd. Monopolies zowel voor zowel culturele als marktspelers worden vermeden door het gezamenlijk beheer van de basisinfrastructuur waarop verschillende use cases door verschillende organisaties kunnen ontwikkeld worden.
Middels een verkort business case traject werden de doelstellingen, de scope en de mogelijke oplossingen samen met sector verder uitgewerkt. Dit is van cruciaal belang omdat de sector evolueert naar een open ecosysteem waar partijen samen de verantwoordelijkheid dragen. Zie document in bijlage.

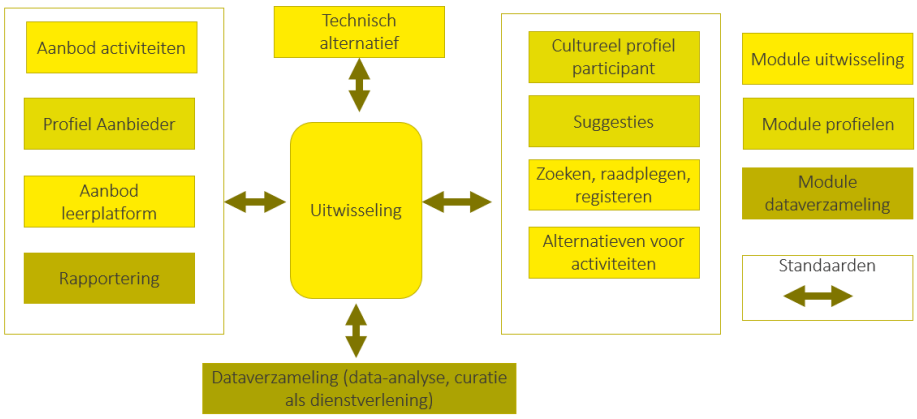

PROCESBESCHRIJVING

In het kader van de businesscase werd aan de hand van interviews en focusgroepen een contextanalyse uitgevoerd. Er werd bij de verschillende betrokken partijen gepeild naar de verwachtingen m.b.t. het project en de reeds bestaande bouwblokken werden geïdentificeerd. Tevens werden er werkgroepen georganiseerd. Tijdens deze werkgroepen werden de verworven inzichten uit de interviews en focusgroepen toegelicht, werd feedback verzameld m.b.t. de opgestelde use cases en werd het resultaat van de business case besproken.

Dit consultatieproces leidde tot enerzijds inzichten en behoeften en anderzijds bezorgdheden die in de business case verder uitgewerkt werden.

WERKEN MET BOUWBLOKKEN

De business case toont aan dat het project 'doelgericht digitaal transformeren' en een belangrijke stap kan betekenen in het digitaal transformatieproces van de cultuursector en tot een grote meerwaarde zal leiden.

De pre-analyse gaf aan dat elke organisatie haar eigen systemen heeft, dat de data momenteel in beperkte mate met elkaar gedeeld worden en voor het overgrote deel vervat zijn in silo's. Binnen het culturele landschap zijn er al databanken en applicaties beschikbaar die het databeheer

faciliteren. De reeds bestaande bouwblokken werden voor deze business case in kaart gebracht Waar mogelijk wordt verder gewerkt op bepaalde bouwstenen, waar nodig worden nieuwe bouwstenen uitgewerkt.
Op deze manier wordt verzekerd dat er verder gewerkt wordt op de relevante realisaties in de cultuursector maar worden de initiatieven in een strategisch kader geplaatst dat de verdere digitale transformatie van de cultuursector ondersteunt.

In de business case worden volgende bouwblokken beschreven: UiTdatabank - UiTiD (publiq), bibliotheeksysteem – Open Vlacc – Digitaal Podium (Cultuurconnect), metadata Kunstenpunt, kennis- en leerplatformen (meemoo, CultuurConnect, FARO, Sociaal Fonds Podiumkunsten), interactieprofiel ifv databeheer (meemoo), KIOSK en Mijn Burgerprofiel.

STANDAARDISATIE IN EEN OPEN ECOSYSTEEM

Het conceptuele model dat de business case schetst gaat ervan uit dat er geen harde afhankelijkheid is van producten die door één organisatie beheerd wordt. Alle vormen van monopolies worden tegengaan, zowel van culturele als marktspelers. Alle data wordt op een vendor-neutrale manier geaggregeerd in het uitwisselingsplatform. Op deze manier kunnen verschillende use cases op dit platform door verschillende (culturele) organisaties ontwikkeld worden.

Standaardisatie ligt aan de basis van dit open ecosysteem. Een semantische standaard maakt het delen en uitwisselen van data tussen verschillende stakeholders gemakkelijker. Elke betrokkene kan de gegevens van de andere direct gebruiken en interpreteren. Dit stimuleert de uitwisseling en het hergebruik van gegevens en vermindert de kost van uitwisseling. De semantische standaard zorgt voor machine leesbare data. Het brengt eveneens een efficiëntiewinst met zich mee als de data in verschillende processen gebruikt kunnen worden.

Het is niet de bedoeling om de data-standaardisatie van de grond af aan op te bouwen. We baseren ons voor het high-level model vooral op wat reeds voorhanden is, nl. bestaande bouwblokken die werden toegelicht. Waar er overlapping is met OSLO wordt de reeds bestaande standaard overgenomen. Deze komt vaak overeen met de data in bovenstaande bouwblokken die al gestandaardiseerd zijn. Waar OSLO geen antwoord biedt, wordt er onder meer gekeken naar algemeen aanvaarde internationale standaarden.

USECASES

Tijdens de verschillende interviews en focusgroepen werden de vereisten van de verschillende doelgroepen in kaart gebracht. Deze oefening leidt tot de volgende lijst van geprioriteerde use cases die in het project ontwikkeld zullen worden:

- Participanten
    - Als participant kan ik een cultureel profiel aanmaken waarbij ik mijn persoonlijke voorkeuren m.b.t. activiteiten (zowel voor analoog als voor digitaal aanbod) kan aanduiden en persoonlijke data, zoals contactgegevens, kan aanvullen.
    - Als participant kan ik op basis van mijn cultureel profiel suggesties m.b.t. activiteiten ontvangen en consulteren.
    - Als participant kan ik activiteiten zoeken.
    - Als participant kan ik alternatieven voor mijn geplande activiteit bekijken, dit kunnen andere speeldata of locaties zijn voor de activiteit of gelijkaardige activiteiten, al dan niet in de buurt.
    - Als participant kan ik mijn deelname aan een activiteit registreren.
    - Als participant kan ik mijn deelname aan een activiteit reserveren.

    - Als participant kan ik een activiteit reserveren en terug vrijgeven.

- Aanbieders
    - Als aanbieder kan ik mijn activiteitenaanbod op een eenvoudige manier uitwisselen via standaarden.
    - Als aanbieder kan ik een breder publiek bereiken via toegankelijke gestandaardiseerde digitale culturele content omdat deze via de standaarden in meerdere contexten vindbaar zijn.
    - Als aanbieder kan ik deelnemen aan een uitwisselingsnetwerk dat synergiën bewerkstelligt tussen verschillende takken binnen de culturele sector.
    - Als aanbieder kan ik data m.b.t. activiteiten aanleveren voor rapporteringen via standaarden.
    - Als aanbieder kan ik activiteiten aankondigen en promoten.
    - Als aanbieder kan ik activiteiten aanbevelen aan participanten van mijn activiteiten op basis van hun cultureel profiel.
    - Als aanbieder kan ik een aanbiedersprofiel aanmaken waarin ik data m.b.t. mijn organisatie en activiteiten kan registreren.
    - Als aanbieder kan ik een ondersteuningsaanbod consulteren/aanbieden en op deze manier leercontent en kennis delen met andere aanbieders.

- Data-afnemers (culturele sector en private sector)
    - Als data-afnemer binnen de culturele sector heb ik toegang tot mijn eigen dataverzameling van activiteiten, transacties en culturele profielen.
    - Als data-afnemer kan ik op basis van mijn verzamelde data publieksonderzoek uitvoeren.
    - Als data-afnemer binnen een overheidscontext heb ik toegang tot de dataverzameling in functie van rapportering.

DELIVERABLES

De concrete mijlpalen werden als volgt gedefinieerd.

Deliverables	Meetinstrument
Van business case naar project 09/2021 - 12/2021	
OSLO standaard gedefinieerd	Kandidaat standaard gevalideerd door het stuurorgaan voor ICT en informatie. Public review is gestart.
Solution architectuur is opgesteld in samenwerking met de partners	Uiterlijk eind december 2021 wordt de solution architectuur gevalideerd.
Fase 1: Opbouw basis 01/2022 - 12/2022	
Interactie tussen huidige systemen	In de eerste fase zijn de bestaande bouwblokken geïntegreerd tot een basisinfrastructuur. Nadat de standaarden zijn bepaald, worden de huidige systemen opengemaakt en wordt een eerste interactie worden. Hieruit kan geleerd en aangepast worden voor de uitrol naar een bredere groep.
Fase 2: Verbreding uitwisseling 01/2023 - 12/2023	

Technisch alternatief, cultureel profiel en aanbiedersprofiel, uitwisselingsplatform: activiteitenaanbod, alternatieve activiteiten, transacties	In de volgende fase kan iedereen deelnemen aan het uitwisselingplatform. Ontbrekende bouwstenen in de basisinfrastructuur zijn hiervoor voorzien. Er zijn profielen voor aanbieders en cultuurparticipanten aangemaakt. Ook voor deze profielen zijn bestaande bouwblokken verder ontwikkeld of worden nieuwe bouwblokken voorzien. Op het einde van deze fase is er een uitwisseling tussen de aanbieders en de participanten. Aanbieders zullen hun activiteiten kenbaar maken en participanten zullen deze zoeken, of deze gesuggereerd krijgen op basis van hun eigen cultureel profiel.
Fase 3: Geautomatiseerde dataverzameling voor rapportering 06/2023 - 12/2023	
Dataverzameling, rapporteringsmogelijkheden (planlastenverlaging), basis data-analyse	De gegevens die beschikbaar zijn, worden door het systeem verzameld en aan de aanbieders aangeboden In deze fase kan ook voor het eerst werk gemaakt worden van een basis data-analyse op basis van de beschikbare data. Dit zal er ook voor zorgen dat aanbieders efficiënt kunnen rapporteren aan de administratie waardoor planlastvermindering gerealiseerd kan worden.
Fase 4: Verhogen van de digitale maturiteit 09/2023 - 12/2023	
Educatief traject, toeleiden naar bestaande leer- en kennisplatformen	Een educatief traject wordt opgezet om alle spelers mee te hebben op het vlak van data en digitale innovatie. Er wordt toegeleid naar bestaande leer- en kennisplatformen die de adoptie kunnen helpen.

KPI

KPI 1: De bestaande bouwblokken zijn in december 2023 geïntegreerd en vormen samen de basisinfrastructuur voor gegevensdeling met betrekking tot culturele activiteiten

KPI 2: Het eenmalig ingeven van activiteiten en het meervoudig hergebruik is gerealiseerd voor minstens 3 doeleinden voor rapportering, publicatie en cultuurparticipatie

KPI 3: Er is een efficiëntiewinst voor de aanbieder van 30 % (planlastvermindering) gerealiseerd bij het voldoen aan de rapporteringsverplichtingen

KPI 4: Een cultuurparticipant kan in december 2023 zijn cultureel profiel eenmalig beheren en meervoudig laten gebruiken

PLAN VAN AANPAK

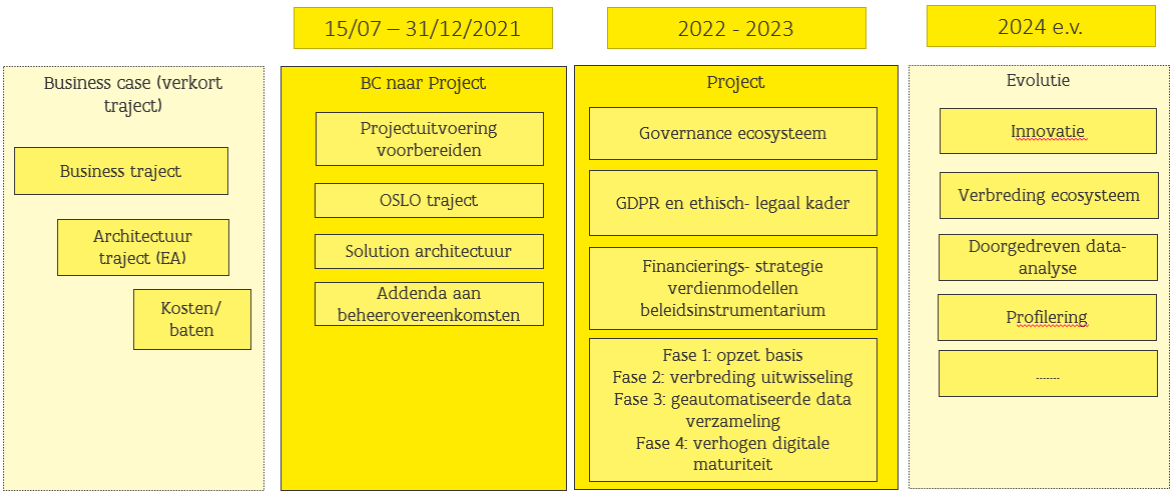

1. Van business case naar project

Tijdens deze voorbereidende fase worden drie essentiële activiteiten opgenomen die een vlotte realisatie in de daaropvolgende uitvoeringsfase moeten garanderen.

- Uitwerking solution architectuur

De solution architectuur vertaalt de conceptuele architectuur naar een concrete technische oplossing. Er wordt in detail onderzocht welke veelbelovende bouwblokken effectief gebruikt kunnen worden, welke een meer generieke opzet vereisen of aangepast moeten worden. Waar mogelijke hiaten zitten, worden technische oplossingen uitgewerkt.

In lijn met de hierboven gestelde vereisten uitgaande van de participant (cfr. use cases) enerzijds, alsook rekening houdende met de doelstelling om tot een verhoogde cultuurparticipatie te komen anderzijds, worden deze ontwikkelingen afgetoetst met de cultuurparticipant door middel van iteratief gebruikersonderzoek.

- Opstellen OSLO-standaard

Het semantisch onderzoek dat tijdens de voorbereidende business case werd uitgevoerd, wordt in deze fase geconcretiseerd in een nieuwe OSLO-standaard. Deze zal een belangrijke houvast bieden bij het koppelen van de data uit de verschillende te integreren bouwstenen.

- Samenwerkingsakkoorden / addenda bij beheersovereenkomsten

Het uitwerken van de solution architectuur moet in nauw overleg met de verschillende betrokkenen gebeuren. In het kader van de bestaande bouwblokken zullen er verdere besprekingen volgen met de betrokken culturele instellingen en hun leveranciers. Het is immers van belang dat kosten, beheer, beschikbaarheid roadmap, toegang tot data enz.. duidelijk zijn indien een bepaalde bouwblok een essentieel onderdeel vormt van het ecosysteem.

2. Roadmap voor implementatie

Met dit project wordt de basisinfrastructuur voor het ecosysteem gerealiseerd waarin alle partijen samenwerken om de gezamenlijke doelen te realiseren. Om hiertoe te komen moeten er verschillende fases doorlopen worden.

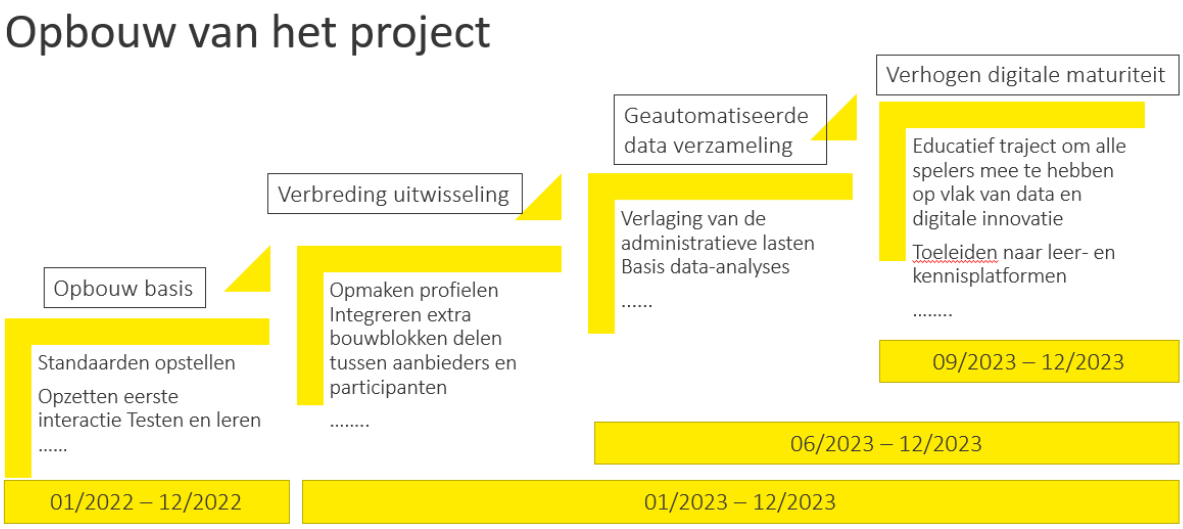

- Fase 1: Opbouw basis

  In de eerste fase worden de bestaande bouwblokken geïntegreerd tot een basisinfrastructuur. De opzet van het project kan enkel slagen indien er data van goede kwaliteit op een gestandaardiseerde manier ter beschikking worden gesteld. Nadat de standaarden zijn bepaald, kunnen de huidige systemen worden opengemaakt en kan een eerste interactie worden opgezet. Hieruit kan geleerd en aangepast worden voor de uitrol naar een bredere groep.

- Fase 2: Verbreding uitwisseling

  In de volgende fase wordt voorzien dat iedereen deel kan nemen aan het uitwisselingplatform. Ontbrekende bouwstenen in de basisinfrastructuur worden hiervoor voorzien. Er worden profielen voor aanbieders en cultuurparticipanten aangemaakt. Ook voor deze profielen worden bestaande bouwblokken verder ontwikkeld of worden nieuwe bouwblokken voorzien. Op het einde van deze fase is er een uitwisseling mogelijk tussen de aanbieders en de participanten. Aanbieders zullen hun activiteiten kenbaar kunnen maken en participanten zullen deze kunnen zoeken, of kunnen deze gesuggereerd krijgen op basis van hun eigen cultureel profiel.

- Fase 3: Geautomatiseerde dataverzameling voor rapportering

  De gegevens die beschikbaar zijn, worden door het systeem verzameld en aan de aanbieders aangeboden In deze fase kan ook voor het eerst werk gemaakt worden van een basis data-analyse op basis van de beschikbare data. Dit zal er ook voor zorgen dat aanbieders efficiënt kunnen rapporteren aan de administratie waardoor planlastvermindering gerealiseerd kan worden.

- Fase 4: Verhogen van de digitale maturiteit

  De volgende stap is het verhogen van de digitale maturiteit. Hiervoor moet een educatief traject worden opgezet om alle spelers mee te hebben op het vlak van data en digitale innovatie. Er wordt toegeleid naar bestaande leer- en kennisplatformen die de adoptie kunnen helpen.

- Uitbreidingsmogelijkheden (niet in scope)

  Eens de basis is opgezet, is er ruimte voor innovatie. Het gaat hierbij zowel om innovatie in het culturele aanbod op basis van een doorgedreven data-analyse, als innovatie in verdienmodellen. Tot slot behoort ook het ontwikkelen van nieuwe leervormen tot de mogelijkheden.

Een doorgedreven data-analyse maakt het ook mogelijk om de kennisnoden die er nu zijn bij het beleid en de sector in te vullen. Hiervoor moeten nog extra diensten zoals het anonimiseren, een datakwaliteitsproces,.... worden opgezet. Ook het gemeenschappelijk beheer van het ecosysteem van uitwisseling moet vorm gekregen hebben om te beslissen over wie welke data kan consulteren of ontvangen.

3. Projectuitvoering

- Juridisch traject

  - GDPR
    Binnen de uit te werken basisinfrastructuur zullen eveneens persoonsgegevens verwerkt worden. Ter ondersteuning van een solutions architectuur waarbij privacy als uitgangspunt wordt genomen, wordt op basis van een informatieclassificatie een DPIA uitgevoerd die de specifieke technische en organisatorische maatregelen zal definiëren om gegevensdeling in lijn met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

  - Opstellen ethisch-legaal kader
    De basisinfrastructuur wordt beheerd door alle partners van het ecosysteem. Het is van belang te bepalen welke data op het platform gezet kunnen worden en wie er data van kan halen tegen welke voorwaarden. Het vastleggen van deze spelregels is een cruciale voorwaarde voor het in productienemen

- Organisatorisch traject: afspraken rond beheer van ecosysteem

  Ook voor het beheer van de basisinfrastructuur moet duidelijk gemaakt worden wie welke rol en verantwoordelijkheid heeft. Het is de ambitie om voor het beheer van het uitwisselingsplatform en de bijhorende data een collectief model op te zetten. Ook de inspraak van de burger over het beheer van zijn of haar data is een belangrijk aspect.

- Financieel traject

  Om de duurzaamheid van dit project te verzekeren wordt aandacht besteed aan de financieringsstrategie. Hierin worden onder meer de volgende pistes onderzocht:
  - Mogelijkheden van nieuwe business- en verdienmodellen verder onderzoeken en concreet uitwerken samen met de sector
  - Mogelijkheden om het culturele beleidsinstrumentarium af te stemmen op het operationaliseren van de strategie met betrekking tot digitale transformatie. Deze bezorgdheid wordt onder meer in de Brede Vlaamse Heroverweging meegenomen.

4. Projectgovernance

Het samenwerkingsmodel zoals voorgesteld in onderstaande figuur zal instaan voor het vormgeven van het project 'Doelgericht digitaal transformeren'.

Voor de verdere operationalisering van dit project heeft het departement CJM een programma manager aangeworven. Afspraken over hoe het ecosysteem vormgegeven wordt, worden via addenda bij beheersovereenkomsten vormgegeven.

- Werkgroepen

Voor het uitwerken van het algemeen kader of bij specifieke projecten worden werkgroepen opgericht waarin de inhoudelijke, technische, juridische of juridische vereisten in *co-creatie* met de

cultuursector worden bepaald. Deze werkgroepen leveren input aan de betrokken stuurgroep waarin ook de culturele organisaties die bouwblokken beheren, betrokken zullen worden.

De werkgroep wordt samengesteld met leden die de verschillende stakeholders en gebruikers van de toepassing vertegenwoordigen. Ze dienen te beschikken over voldoende thematische kennis van de werking in de praktijk maar ook in staat zijn om op een strategisch niveau mee na te denken over een globale oplossing op lange termijn. De leden zijn in staat te luisteren naar de standpunten van de anderen en streven ernaar om in consensus de beste oplossing te formuleren.

- Klankbordgroep of partnerraad

Het doel van de klankbordgroep is optreden als een strategische reflectiegroep opdat er voldoende draagvlak behouden blijft, die de samenwerking met alle stakeholders, zowel intern als extern, zal versterken. De klankbordgroep adviseert vanuit een bredere context. De klankbordgroep heeft geen formele rol in de co-creatie noch in de sturing van deze samenwerking. Ze heeft dus ook geen beslissingsbevoegdheid.

De klankbordgroep is samengesteld uit een brede vertegenwoordiging van geïnteresseerden binnen de cultuursector, onder de voorwaarde dat ze een bepaalde doelgroep of organisatie vertegenwoordigen.

E. VISIE OP KOPPELING DATABANKEN EN BETERE INFORMATIEDOORSTROMING

SITUERING

De aangehaalde pre-analyse die door Digitaal Vlaanderen uitgevoerd werd leverde begin 2021 een algemeen kader op. Dit kader vertrekt vanuit een ruimere context en faciliteert op die manier de mogelijkheid om te werken binnen een organisatorisch netwerkmodel of ecosysteem. De versplintering van initiatieven en partners, die momenteel alomtegenwoordig is binnen de cultuursector, is geen opportune omstandigheid om de uitdagingen van het digitale transformatietraject aan te gaan. De huidige situatie, waar gewerkt wordt in kokers, moet evolueren naar een situatie met een nieuwe manier van werken in een ecosysteem. Het project 'koppeling databanken en betere informatiedoorstroming' zet stappen voor die processen die niet door 'doelgericht digitaal transformeren' gevat worden. Het gaat over kortere iteraties mbt informatie-architectuur die de geformuleerde strategie (=het algemeen kader) mbt digitale transformatie ondersteunen.

PLAN VAN AANPAK

Dit project draagt bij aan het uitwerken van een overkoepelende informatie-architectuur die de basis vormt voor de datagedreven dienstverlening van en binnen de cultuursector. Binnen het algemeen kader en met het ecosysteem van belanghebbenden wordt op iteratieve wijze hieraan invulling gegeven. Voor deze iteratieve aanpak wordt vertrokken vanuit een geprioriteerde lijst van businessprocessen waarin er nood is aan betere informatiedoorstroming om de strategische doelstellingen binnen bereik te brengen.

Het strategische algemeen kader wordt in 2021 verder uitgewerkt vanuit de samenwerking tussen Digitaal Vlaanderen en het departement CJM. Het project 'betere informatiedoorstroming en koppeling databanken' zal ingezet worden voor de verdere implementatie van het algemeen kader in 2022.

Met dit project worden complementair aan doelgericht digitaal transformeren stappen vooruit gezet. Zoals in het vorige punt aangehaald wordt er via dat project een deel van de digitale basisinfrastructuur vormgegeven. Er zijn echter tal van culturele (digitale) processen die buiten beeld blijven en dit via deze iteraties opgenomen kunnen worden. Bij wijze van voorbeeld: Een eerste iteratie die momenteel in het kader van de structurele samenwerking tussen Digitaal Vlaanderen en het departement CJM vormgegeven wordt betreft bijvoorbeeld het activeren van de OSLO standaard cultureel erfgoed. Deze standaard werd op in april 2021 door het stuurorgaan ICT goedgekeurd en dient nu geoperationaliseerd te worden. Via een iteratie worden er nu mappings uitgewerkt vanuit bestaande systemen en tools teneinde de acceptatiegraad van de standaard te verhogen.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Onderstaande budgetten zijn gebaseerd op de eerdere gecommuniceerde bedragen voor 'doelgericht digitaal transformeren' en 'ontwikkeling algemeen kader' in het kader van het relanceplan "Vlaamse Veerkracht":

- Relance middelen: 5 miljoen euro VAK en VEK voor VV072 'Doelgericht digitaal transformeren'
- Relance middelen: 250 duizend euro VAK en VEK voor VV129 'Koppeling databanken en betere informatiedoorstroming'

In haar beslissing van 7 mei 2021 sprak de Vlaamse Regering zich alvast uit over de opstart van dit dossier, met name de kost van de businesscase en het budget voorzien voor de extern te voorziene consultancy voor de operationalisering van het project. De concorderende bedragen met deze acties worden hier ter informatie meegegeven maar vormen geen onderwerp van deze nota.

Op basis van de business case kan een inschatting gemaakt worden van de besteding van het budget. De kosten zijn verdeeld volgens de projectfasen die in deze nota beschreven werden, ze bevatten steeds een investeringskost en een kost voor consultancy. Conform de raamcontracten die de Vlaamse Overheid afgesloten heeft.

De samenwerkingsovereenkomst met Digitaal Vlaanderen in kader van het project "Koppeling databanken en betere informatiedoorstroming" wordt toegekend in 2022. Er zal gewerkt worden met een voorschot van 80% en een saldo van 20%, te vereffenen in 2023..

VAK-matig

(in K euro)

Doelgericht digitaal transformeren	2021	2022	Totaal
Eerder goedgekeurde nota VR (7/5)			(596)
Project			
Voortraject	271		271
Basisplatform		2130	2130
Verbreding uitwisseling		1001	1001
Geautomatiseerde dataverzameling		502	502

Educatief traject – toeleiden naar leerplatformen		500	500
	271	**4133**	**4404**

Koppeling databanken en betere informatiedoorstroming	2021	2022	Totaal
Samenwerkingsovereenkomst met Digitaal Vlaanderen		250	250
			250

VEK-matig

(in K euro)

Doelgericht digitaal transformeren	2021	2022	2023	Totaal
Eerder goedgekeurde nota VR (7/5)				(596)
Project				
Voortraject	271			271
Basisplatform		1930	200	2130
Verbreding uitwisseling		580	421	1001
Geautomatiseerde dataverzameling			502	502
Educatief traject – toeleiden naar leerplatformen			500	500
	271	**2510**	**1623**	**4404**

Koppeling databanken en betere informatiedoorstroming	2021	2022	2023	Totaal
Samenwerkingsovereenkomst met Digitaal Vlaanderen		200	50	250

De middelen zullen herverdeeld worden uit de relanceprovisie naar het begrotingsartikel HB0-1HCA2DD-WT. Op dit artikel werden per project aparte basisallocaties aangemaakt waarop de uitgaven met de uit de relanceprovisie herverdeelde middelen zullen worden aangerekend. Het gaat om 1HC11800 voor project VV72 en 1HC11900 voor project VV129.

Het advies van de Inspectie van Financiën is gegeven op 27/06/2021. Het akkoord van de Minister van Begroting werd gegeven op 15/07/2021.

B. ESR-TOETS

De uitgaven vallen in principe onder ESR 12 en ESR 74. De uitgaven met de relancemiddelen bedragen maximaal 5.250.000 € gespreid over 2021 en 2022. Het exacte bedrag per jaar zal duidelijk worden in functie van de voortgang van de werkzaamheden.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De voorliggende beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid. De huidige personeelsbezetting op dit traject binnen het Departement CJM wordt voorlopig behouden. De ontwikkelingen worden gerealiseerd met intern (vb. Vlaanderen Connect) of extern te werven dienstverleners. Het akkoord van de Vlaamse minister van Bestuurszaken is bijgevolg niet vereist.

//

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

De voorliggende beslissing heeft potentieel een grote positieve impact op de werking van de lokale besturen doordat ook dienstverleningsprocessen op dat niveau worden geoptimaliseerd en meer worden geïntegreerd. Het voorstel heeft evenwel geen directe weerslag op personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden of ontvangsten van de gemeenten en provincies.

4. VERDER TRAJECT

Na goedkeuring van de Vlaamse Regering zal de operationalisering van het project 'doelgericht digitaal transformeren' snel van start gaan om tegen het einde van 2021 de eerste concrete resultaten te verwezenlijken.

Het project 'koppeling databanken en betere informatiedoorstroming' zal resulteren in een samenwerkingsovereenkomst tussen het departement CJM en Digitaal Vlaanderen voor 2022.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- haar goedkeuring te hechten aan de in deze nota voorgestelde principes voor de operationalisering van het project 'doelgericht digitaal transformeren' en 'koppeling databanken en betere informatiedoorstroming'.
- haar goedkeuring te hechten aan de budgettoewijzing van de relancemiddelen, zoals voorzien in deze nota
- de Vlaamse minister van Cultuur te gelasten met de uitvoering van deze projecten en om een terugkoppeling te voorzien op belangrijke scharniermomenten in de realisatie van het project.

De minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON